

Artykuły 85-87

Relative Clauses | Articles | Countable & Uncountable Nouns + Quantifiers

Pakiet do matury podstawowej i rozszerzonej

Kompletne zasady, przykłady, typowe pułapki, tłumaczenia, transformacje, ćwiczenia i odpowiedzi.

Zakres egzaminacyjny uporządkowany na podstawie Informatora CKE 2024/2025.

maturaangielski.org

Spis treści

- 85. Relative Clauses - defining, non-defining, who/which/that/whose/where
- 86. Articles - a/an, the i zero article
- 87. Countable & Uncountable Nouns + Quantifiers
- Źródła i uwagi

ARTYKUŁ 85

Relative Clauses - zdania względne na maturze

Ustawienia SEO

Tytuł SEO	Relative Clauses - who, which, that, whose i zadania maturalne
H1	Relative Clauses - defining i non-defining clauses krok po kroku
URL	/relative-clauses-matura-angielski
Fraza główna	relative clauses matura angielski
Meta description	Relative Clauses na maturę: defining i non-defining clauses, who, which, that, whose, where, pomijanie zaimka, przecinki i zadania z odpowiedziami.
ALT	Relative Clauses - zdania względne na maturze

Status w CKE

CKE wymienia zaimki względne who, which i that na poziomie podstawowym i rozszerzonym. W składni na obu poziomach pojawiają się zdania przydawkowe, w tym przykład ograniczający z that oraz opisujący z who. Dlatego Relative Clauses są pełnoprawnym tematem zarówno dla podstawy, jak i rozszerzenia.

Najważniejsza idea

Relative clause dodaje informację o osobie, rzeczy, miejscu lub czasie.

Najpierw ustal, czy informacja jest konieczna do rozpoznania osoby/rzeczy (defining), czy tylko dodatkowa (non-defining). Dopiero potem wybieraj zaimek i przecinki.

1. Defining Relative Clauses - informacja konieczna

Defining clause wskazuje dokładnie, o której osobie lub rzeczy mówimy. Bez tej części sens zdania jest niepełny albo zmienia się grupa, o której mówimy.

The student who won the competition is in my class.

The laptop that I bought last month has already broken down.

Nie stawiamy przecinków. W defining clauses często możemy używać that zamiast who/which.

2. Non-defining Relative Clauses - informacja dodatkowa

Non-defining clause dodaje informację o osobie lub rzeczy, która jest już jasno zidentyfikowana.

My sister, who lives in Dublin, is visiting us next week.

The museum, which opened in 2018, attracts thousands of visitors.

Ta część jest oddzielona przecinkami. Nie używamy w niej that i nie pomijamy zaimka względnego.

3. WHO, WHICH I THAT

Zaimek	Do czego?	Defining	Non-defining
who	osoby	tak	tak
which	rzeczy / zwierzęta / całe wcześniejsze zdanie	tak	tak

that	osoby lub rzeczy	tak	nie
------	------------------	-----	-----

The teacher who helped me was very patient.

The book which/that I ordered arrived yesterday.

My uncle, who works abroad, is coming home for Christmas.

4. Zaimek jako podmiot czy dopełnienie?

To rozróżnienie decyduje o tym, czy zaimek można pominąć.

The woman who works here is my neighbour. - *who* jest podmiotem czasownika *works*.

The woman who I met yesterday is my neighbour. - *I* jest podmiotem, a *who* jest dopełnieniem.

Reguła

Jeśli zaimek względny jest PODMIOTEM, nie pomijamy go: *The man who lives next door...*

Jeśli jest DOPEŁNIENIEM w defining clause, można go pominąć: *The film (that) we watched was excellent.*

5. Kiedy można pominąć WHO / WHICH / THAT?

The dress that I bought was expensive. -> *The dress I bought was expensive.*

The people who we invited all came. -> *The people we invited all came.*

Nie można pominąć zaimka, jeśli sam wykonuje czynność:

The people who live upstairs are very quiet. NIE: *The people live upstairs are very quiet.*

W non-defining clauses zaimka nie pomijamy:

My laptop, which I bought last year, still works perfectly.

6. WHOSE - czyj / którego

Whose pokazuje posiadanie. Może odnosić się do ludzi, organizacji, a także rzeczy.

I know a girl whose brother is a professional athlete.

The company whose offices were damaged has reopened.

We stayed in a house whose roof needed repairing.

Po whose od razu pojawia się rzeczownik: *whose brother, whose car, whose roof.*

7. WHERE i WHEN

Where może zastąpić in/at which po rzeczowniku oznaczającym miejsce.

This is the cafe where we first met.

This is the cafe in which we first met. - bardziej formalne

When może odnosić się do czasu.

I remember the day when we moved here.

I remember the day on which we moved here. - formalne

8. WHOM - formalne użycie na rozszerzeniu

Whom jest formalną formą dopełnieniową odnoszącą się do osoby. W codziennym angielskim często zastępujemy je *who* albo pomijamy w defining clause.

The person whom I spoke to was very helpful.

The person I spoke to was very helpful.

Po przyimku ustawionym przed zaimkiem używamy *whom*, nie *who/that*:

The person to whom I spoke was very helpful.

9. Przyimek na końcu czy przed zaimkiem?

The company which I work for is expanding.

The company I work for is expanding.

The company for which I work is expanding. - formalne

Jeżeli przyimek stoi przed zaimkiem, nie używamy that i nie pomijamy zaimka.

10. WHICH odnoszące się do całego wcześniejszego zdania

W non-defining clause which może komentować całą wcześniejszą informację.

Tom missed the last bus, which meant he had to walk home.

She got the highest mark, which surprised everyone.

W takim użyciu which nie zastępujemy przez that.

11. WHAT to nie to samo co THAT

What znaczy mniej więcej "the thing(s) that" i nie występuje po rzeczowniku, który już nazywa tę rzecz.

I understand what you mean. = I understand the thing that you mean.

The thing that you said was important.

Błąd: the thing what you said. Poprawnie: the thing that you said / what you said.

12. Defining czy non-defining - znaczenie zmienia przecinek

My brothers who live in London work in finance.

Sugeruje: mam więcej braci, a mówimy tylko o tych mieszkających w Londynie.

My brothers, who live in London, work in finance.

Sugeruje: wszyscy moi bracia mieszkają w Londynie; informacja jest dodatkowa.

13. Typowe pułapki maturalne

- that po przecinku - nie: My aunt, that lives in Cork...
- pomijanie zaimka będącego podmiotem - nie: The man lives next door is a doctor.
- podwójny podmiot - nie: The woman who she called me...
- who do rzeczy - zwykle nie; dla rzeczy używaj which/that.
- where + przyimek podwójnie - nie: the town where I live in; wybierz where I live albo the town I live in.
- what po rzeczowniku - nie: the book what I bought.

PODSTAWA - musisz znać

- who / which / that
- defining vs non-defining
- przecinki w non-defining
- pomijanie zaimka, gdy jest dopełnieniem
- podstawowe użycie whose i where

ROZSZERZENIE - szczególnie ważne

- whom i formalne przyimek + whom/which
- which odnoszące się do całego wcześniejszego zdania
- bardziej złożone defining/non-defining clauses
- precyzyjne transformacje i łączenie zdań
- różnica what vs that/which

Najczęstsze błędy

BŁĄD: *The woman which called me is my teacher.*

POPRAWNIE: *The woman who/that called me is my teacher.*

BŁĄD: *My brother, that lives in London, is a doctor.*

POPRAWNIE: *My brother, who lives in London, is a doctor.*

BŁĄD: *The film who we watched was boring.*

POPRAWNIE: *The film which/that we watched was boring.*

BŁĄD: *The man who he works here is very friendly.*

POPRAWNIE: *The man who works here is very friendly.*

BŁĄD: *This is the town where I grew up in.*

POPRAWNIE: *This is the town where I grew up. / This is the town I grew up in.*

BŁĄD: *The book what I bought was expensive.*

POPRAWNIE: *The book that/which I bought was expensive.*

Typowe polskie zdania

To jest chłopak, który wygrał konkurs.

This is the boy who/that won the competition.

Film, który oglądaliśmy wczoraj, był świetny.

The film (that/which) we watched yesterday was excellent.

Moja ciocia, która mieszka w Irlandii, przyjeżdża w sobotę.

My aunt, who lives in Ireland, is coming on Saturday.

Znam kobietę, której córka studiuje medycynę.

I know a woman whose daughter studies medicine.

To jest hotel, w którym zatrzymaliśmy się zeszłego lata.

This is the hotel where we stayed last summer.

Spóźnił się na pociąg, co oznaczało, że musiał czekać godzinę.

He missed the train, which meant he had to wait for an hour.

Zadanie 1 - wybierz właściwy zaimek

1. The woman _____ works at reception is my neighbour. (who / which)
2. The phone _____ I bought last month is already broken. (who / which / that)
3. My uncle, _____ lives in Canada, is visiting us soon. (that / who)
4. The student _____ project won the prize is in my class. (whose / who)
5. This is the village _____ my grandparents were born. (where / which)
6. Tom forgot my birthday, _____ really upset me. (that / which)

Odpowiedzi

1. who - odnosi się do osoby i jest podmiotem.
2. which/that - rzecz; zaimek jest dopełnieniem.
3. who - po przecinku nie używamy that.
4. whose - posiadanie: project należy do studenta.
5. where - miejsce.
6. which - komentuje całe wcześniejsze zdanie.

Zadanie 2 - czy można pominąć zaimek?

1. The girl who lives next door is a nurse.
2. The girl who I met yesterday is a nurse.
3. The book that changed my life was a gift.
4. The book that I am reading is fascinating.
5. My car, which I bought in 2022, is very reliable.

Odpowiedzi

1. Nie - who jest podmiotem lives.

2. Tak - who jest dopełnieniem: The girl I met...
3. Nie - that jest podmiotem changed.
4. Tak - The book I am reading...
5. Nie - non-defining clause.

Zadanie 3 - połącz zdania

1. I spoke to a woman. Her son is studying in Oxford.
2. The hotel was very comfortable. We stayed there for a week.
3. Kate got the job. This surprised everyone.
4. The man was very helpful. I spoke to him at reception.
5. My laptop is five years old. It still works perfectly.

Odpowiedzi

1. I spoke to a woman whose son is studying in Oxford.
2. The hotel where we stayed for a week was very comfortable.
3. Kate got the job, which surprised everyone.
4. The man (who/whom) I spoke to at reception was very helpful. / The man to whom I spoke...
5. My laptop, which is five years old, still works perfectly.

Zadanie 4 - popraw błędy

1. The woman which lives upstairs is a doctor.
2. My cousin, that works in London, is getting married.
3. The man who he called yesterday is my boss.
4. This is the school where I studied in.
5. The book what you lent me was excellent.
6. The people live next door are very friendly.

Odpowiedzi

1. The woman who/that lives upstairs is a doctor.
2. My cousin, who works in London, is getting married.
3. The man (who/that) he called yesterday is my boss. Jeśli to the man wykonał telefon: The man who/that called yesterday is my boss.
4. This is the school where I studied. / This is the school I studied at.
5. The book that/which you lent me was excellent.
6. The people who/that live next door are very friendly.

Zadanie 5 - tłumaczenie

1. To jest nauczyciel, który pomógł mi przygotować się do egzaminu.
2. Książka, którą kupiłam wczoraj, jest już wyprzedana w innych sklepach.
3. Moja siostra, która mieszka za granicą, wraca w przyszłym miesiącu.
4. Znam chłopaka, którego rodzice prowadzą tę restaurację.
5. To jest park, w którym często biegam.
6. Pociąg został odwołany, co zepsuło nam cały plan.

Odpowiedzi

1. This is the teacher who/that helped me prepare for the exam.
2. The book (that/which) I bought yesterday is already sold out in other shops.
3. My sister, who lives abroad, is coming back next month.

4. I know a boy whose parents run this restaurant.
5. This is the park where I often run.
6. The train was cancelled, which ruined our whole plan.

MINI-TEST - PODSTAWA

1. The person _____ phoned you is waiting outside.
2. The film _____ we watched was based on a true story.
3. My aunt, _____ is a teacher, lives near us.
4. Is the relative pronoun optional? The car that Tom bought is electric.
5. Correct: This is the town where I was born in.

Odpowiedzi

1. who/that
2. that/which or omission
3. who
4. Yes: The car Tom bought...
5. This is the town where I was born. / This is the town I was born in.

MINI-TEST - ROZSZERZENIE

1. Rewrite formally: The person who I spoke to gave me useful advice.
2. Complete: The company, _____ profits fell sharply last year, is cutting costs.
3. Combine: She rejected the offer. This surprised her manager.
4. Explain the difference: My students who passed celebrated. / My students, who passed, celebrated.
5. Correct: The problem about that we were talking has been solved.

Odpowiedzi

1. The person to whom I spoke gave me useful advice.
2. whose
3. She rejected the offer, which surprised her manager.
4. Bez przecinków: tylko ci uczniowie, którzy zdali. Z przecinkami: informacja sugeruje, że wszyscy moi uczniowie zdali.
5. The problem about which we were talking has been solved. / The problem (that) we were talking about has been solved.

Szybka ściągą Relative Clauses

DEFINING: bez przecinków; who/which/that; zaimek-dopełnienie można często pominąć.

NON-DEFINING: przecinki; who/which/whose; bez that i bez pomijania zaimka.

WHO - osoby | WHICH - rzeczy / całe zdanie | THAT - osoby/rzeczy tylko defining | WHOSE - posiadanie | WHERE - miejsce.

Najważniejsze pytanie: czy informacja IDENTYFIKUJE osobę/rzecz, czy tylko dodaje komentarz?

ARTYKUŁ 86

Articles - a/an, the i zero article na maturze

Ustawienia SEO

Tytuł SEO	Articles - a, an, the i zero article - zasady i zadania maturalne
H1	A, an, the czy zero article? Przedimki angielskie na maturze
URL	/articles-a-an-the-zero-article-matura-angielski
Fraza główna	articles matura angielski
Meta description	A, an, the i zero article na maturę: najważniejsze zasady, geografia, szkoła i instytucje, posiłki, transport, błędy i zadania z odpowiedziami.
ALT	Articles - a an the zero article na maturze

Status w CKE

CKE wymienia trzy grupy przedimków - nieokreślony, określony i zerowy - zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym. W przykładach pojawiają się m.in. użycia z rzeczownikami policzalnymi, nazwami geograficznymi, stopniem najwyższym, instrumentami i rzeczownikami użytymi ogólnie.

Najważniejsza idea

Przedimek nie jest ozdobą przed rzeczownikiem. Pokazuje, jak mówiący przedstawia rzecz: jako jedną z wielu, jako konkretną/znaną albo jako pojęcie ogólne.

Zanim wybierzesz a/an, the albo zero article, ustal: czy rzeczownik jest policzalny? liczba pojedyncza czy mnoga? konkretny czy ogólny?

1. A / AN - jeden z wielu, jeszcze niesprecyzowany

I saw a dog outside the school.

She wants to buy a new laptop.

He is an engineer.

A/an używamy tylko z policzalnym rzeczownikiem w liczbie pojedynczej.

2. A czy AN? Liczy się dźwięk, nie litera

an hour - h jest nieme

an honest person

a university - zaczyna się dźwiękiem /j/

a European country

an MBA student - wymawiamy pierwszą literę jako /em/

a one-day trip - one zaczyna się dźwiękiem /w/

3. A / AN przy zawodach i rolach

My sister is a doctor.

Tom works as an architect.

She wants to become a journalist.

Po polsku często nie ma żadnego odpowiednika przedimka, dlatego ten typ błędu jest szczególnie częsty.

4. Pierwsze i kolejne wspomnienie

I bought a book yesterday. The book is about climate change.

Pierwszy raz: a book - odbiorca jeszcze nie wie, o którą książkę chodzi. Kolejny raz: the book - rzecz jest już zidentyfikowana.

5. THE - rzecz konkretna lub znana z sytuacji

Please close the door. - wiadomo, o które drzwi chodzi.

Where is the charger? - obie osoby wiedzą, o którą ładowarkę chodzi.

The woman standing by the window is my teacher. - doprecyzowanie wskazuje konkretną osobę.

6. THE - rzecz wyjątkowa w danym kontekście

the sun, the moon, the sky

the principal of our school

the capital of Poland

Nie chodzi o to, że rzecz musi być jedyna na całym świecie. Wystarczy, że jest jednoznaczna w danym kontekście.

7. THE ze stopniem najwyższym, liczebnikami porządkowymi i only

the best student in the class

the most interesting part

the first time

the second chapter

the only solution

8. THE z instrumentami muzycznymi

She plays the piano.

He is learning to play the guitar.

Porównaj jednak nazwę instrumentu jako zwykłego przedmiotu: I bought a guitar yesterday.

9. Zero article - liczba mnoga i niepoliczalne w znaczeniu ogólnym

Dogs are loyal animals.

Books can be expensive.

Music helps me relax.

Education is important.

Furniture can be expensive.

Jeśli mówimy o konkretnej grupie lub konkretnej rzeczy, pojawia się the:

The books on this shelf belong to me.

The furniture in this room is very old.

10. Posiłki

W typowym, ogólnym znaczeniu używamy zero article:

We had breakfast at seven.

Lunch is ready.

Jeżeli doprecyzowujemy konkretny posiłek, możliwe jest the:

The dinner we had at the hotel was excellent.

A/an może pojawić się, gdy klasyfikujemy posiłek:

We had a wonderful dinner.

11. Języki, przedmioty szkolne i sporty

She speaks English and Spanish.

Maths is my favourite subject.

They play tennis every weekend.

Nie: the English, the tennis - chyba że mamy inne, szczególne znaczenie, np. the English = Anglicy jako grupa.

12. Transport

I usually go to school by bus.

We travelled by train.

Ale gdy mówimy o konkretnym pojeździe:

I left my umbrella on the bus.

We missed the 7.30 train.

13. School, university, hospital, prison - funkcja vs budynek

Gdy miejsce jest używane zgodnie ze swoją podstawową funkcją, często mamy zero article:

Children go to school to learn.

She is at university.

He was sent to prison.

Gdy myślimy o konkretnym budynku lub miejscu:

I went to the school to speak to the head teacher.

We met outside the university.

Użycie hospital różni się między odmianami angielskiego. W brytyjskim angielskim typowe jest in hospital przy pacjencie; w amerykańskim często in the hospital.

14. Home i work

I am at home.

She went home early.

He is at work.

Nie używamy tu automatycznie the.

15. Geografia - najważniejsze zasady

Zwykle THE	Zwykle ZERO ARTICLE
oceany, morza, rzeki: the Atlantic, the Baltic Sea, the Thames	miasta: London, Warsaw
łańcuchy górskie: the Alps, the Himalayas	pojedyncze góry: Mount Everest
grupy wysp: the Canary Islands	pojedyncze wyspy: Sicily
państwa z nazwą mnogą lub opisową: the Netherlands, the United States, the United Kingdom	większość państw: Poland, France, Japan
pustynie: the Sahara	jeziora: Lake Victoria
regiony/kierunki jako nazwy: the Middle East	ulice i place zwykle bez: Oxford Street, Trafalgar Square

16. Nazwy miejsc i instytucji - nie ucz się jednej zasady dla wszystkich

W nazwach własnych przedimek zależy od utrwalonej nazwy, dlatego warto zapamiętywać nazwę razem z article.

the British Museum

Buckingham Palace

Heathrow Airport

Nie próbuj tworzyć reguły "budynek = the" - nazwy własne są bardziej zróżnicowane.

17. THE + adjective - grupa ludzi

Na rozszerzeniu przydaje się konstrukcja:

the rich, the poor, the elderly, the unemployed

Oznacza całą grupę ludzi i łączy się zwykle z czasownikiem w liczbie mnogiej:

The elderly are often targeted by online scams.

18. Ten sam rzeczownik może zmieniać znaczenie

Coffee is grown in many countries. - kawa jako substancja

Can I have a coffee? - jedna porcja/filizanka

Life can be difficult. - życie ogólnie

He had a difficult life. - konkretne życie jako policzalna historia

To łączy temat articles z policzalnością z artykułu 87.

19. Najważniejsze pytania przed wyborem przedimka

1. Czy rzeczownik jest policzalny?
2. Jeśli policzalny i pojedynczy - jaki determiner stoi przed nim?
3. Czy mówimy o rzeczy pierwszy raz / jednej z wielu? -> a/an
4. Czy odbiorca wie dokładnie, o którą rzecz chodzi? -> the
5. Czy mówimy ogólnie o liczbie mnogiej lub niepoliczalnej? -> często zero article
6. Czy nazwa geograficzna ma utrwalone użycie z the?

PODSTAWA - musisz znać

- a/an + singular countable
- the dla rzeczy konkretnej/znanej
- zero article dla ogólnych plural/uncountable
- pierwsze vs kolejne wspomnienie
- zawody
- posiłki, języki, sporty, transport
- podstawowe nazwy geograficzne

ROZSZERZENIE - szczególnie ważne

- subtelna różnica generic vs specific
- school/university/prison i zmiana znaczenia
- the + adjective
- bardziej złożone nazwy własne i geograficzne
- zmiana policzalności i znaczenia rzeczownika

Najczęstsze błędy Polaków

BŁĄD: She is doctor.

POPRAWNIE: She is a doctor.

BŁĄD: I have an university exam tomorrow.

POPRAWNIE: I have a university exam tomorrow.

BŁĄD: The dogs are loyal animals. - jeśli mówimy o psach ogólnie

POPRAWNIE: Dogs are loyal animals.

BŁĄD: I like the music. - jeśli muzyka ogólnie

POPRAWNIE: I like music.

BŁĄD: We went by the bus. - gdy chodzi o środek transportu

POPRAWNIE: We went by bus.

BŁĄD: I play piano.

POPRAWNIE: I play the piano.

BŁĄD: Mount the Everest

POPRAWNIE: Mount Everest

BŁĄD: United States

POPRAWNIE: the United States

Zadanie 1 - a, an, the czy zero article?

1. My brother is _____ architect.
2. We saw _____ interesting exhibition yesterday. _____ exhibition was about space travel.
3. _____ dogs need regular exercise. (psy ogólnie)
4. Can you close _____ window, please? (konkretne okno w pokoju)
5. She speaks _____ French very well.
6. I usually have _____ lunch at work.
7. Tom plays _____ violin.
8. We travelled there by _____ train.

Odpowiedzi

1. an
2. an / The
3. zero
4. the
5. zero
6. zero
7. the
8. zero

Zadanie 2 - a czy an?

1. _____ hour
2. _____ university
3. _____ honest answer
4. _____ European city
5. _____ MBA programme
6. _____ one-way ticket

Odpowiedzi

1. an hour
2. a university
3. an honest answer
4. a European city
5. an MBA programme
6. a one-way ticket

Zadanie 3 - geografia

1. _____ Netherlands
2. _____ Mount Everest
3. _____ Baltic Sea
4. _____ Japan

5. _____ Alps
6. _____ Lake Geneva
7. _____ United Kingdom
8. _____ Canary Islands

Odpowiedzi

1. the Netherlands
2. Mount Everest
3. the Baltic Sea
4. Japan
5. the Alps
6. Lake Geneva
7. the United Kingdom
8. the Canary Islands

Zadanie 4 - ogólne czy konkretne?

1. _____ education is important for society.
2. _____ education I received at that school was excellent.
3. _____ coffee can keep some people awake.
4. Could I have _____ coffee, please?
5. _____ books on the desk are mine.
6. _____ books can change the way we think.

Odpowiedzi

1. zero - pojęcie ogólne
2. The - konkretne wykształcenie/edukacja
3. zero - substancja ogólnie
4. a - jedna porcja
5. The - konkretne książki
6. zero - książki ogólnie

Zadanie 5 - popraw błędy

1. My father is engineer.
2. She waited for a hour.
3. I love the Italian food. - jedzenie włoskie ogólnie
4. We go to the school every weekday as students.
5. He plays guitar in a band.
6. They climbed the Mount Everest.

Odpowiedzi

1. My father is an engineer.
2. She waited for an hour.
3. I love Italian food.
4. We go to school every weekday.
5. He plays the guitar in a band.
6. They climbed Mount Everest.

Zadanie 6 - tłumaczenie

1. Moja siostra jest dentystką.
2. Wczoraj kupiłem książkę. Książka była bardzo droga.
3. Lubię muzykę, ale nie lubię muzyki, którą grają w tej kawiarni.
4. Jeżdżę do pracy autobusem.
5. Alpy są popularnym miejscem wśród narciarzy.
6. Poszłam do szkoły porozmawiać z nauczycielem mojej córki.

Odpowiedzi

1. My sister is a dentist.
2. I bought a book yesterday. The book was very expensive.
3. I like music, but I do not like the music they play in this cafe.
4. I go to work by bus.
5. The Alps are popular with skiers.
6. I went to the school to talk to my daughter's teacher.

MINI-TEST - PODSTAWA

1. She wants to be _____ vet.
2. We had _____ dinner at eight.
3. _____ information on this website is useful. (konkretna informacja)
4. I play _____ basketball but my sister plays _____ piano.
5. They live in _____ United States.

Odpowiedzi

1. a
2. zero
3. The
4. zero / the
5. the

MINI-TEST - ROZSZERZENIE

1. Choose and explain: He is in prison / He is in the prison.
2. Complete: _____ unemployed often need support in finding new jobs.
3. Choose: She has a / zero good knowledge of Spanish.
4. Correct: The life is easier when you have the good friends.
5. Explain the difference: Coffee is expensive. / I ordered a coffee.

Odpowiedzi

1. In prison = jako więzień; in the prison = w budynku więzienia, np. jako gość/pracownik.
2. The unemployed
3. a good knowledge of Spanish
4. Life is easier when you have good friends.
5. Pierwsze: kawa jako substancja/produkt ogólnie. Drugie: jedna porcja kawy.

Szybka ściągła Articles

A/AN - jedna niesprecyzowana rzecz policzalna, zawód, klasyfikacja; wybór a/an zależy od DŹWIĘKU.

THE - rzecz konkretna, znana, wcześniej wspomniana, wyjątkowa w kontekście; superlatives, ordinals, instruments.

ZERO - plural/uncountable w znaczeniu ogólnym, posiłki, języki, sporty, by + transport, wiele nazw własnych.

Najpierw ustal znaczenie i policzalność - dopiero potem article.

ARTYKUŁ 87**Countable & Uncountable Nouns + Quantifiers - pełny dział****Ustawienia SEO**

Tytuł SEO	Countable i Uncountable Nouns + Quantifiers - matura angielski
H1	Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne oraz quantifiers na maturze
URL	/countable-uncountable-nouns-quantifiers-matura-angielski
Fraza główna	countable uncountable quantifiers matura
Meta description	Countable i uncountable nouns na maturę: some/any, much/many, few/a few, little/a little, enough, too much/many, both, either, neither, błędy i zadania.
ALT	Countable Uncountable Nouns i Quantifiers - matura

Status w CKE

CKE wymienia rzeczowniki policzalne i niepoliczalne na poziomie podstawowym i rozszerzonym. W tym samym zakresie znajdują się m.in. some, any, no, none, many, much, few, a few, little, a little, another/other, every/each, enough, both i all; na rozszerzeniu dodatkowo pojawiają się m.in. either-or i neither-nor. Dlatego warto uczyć policzalności razem z określnikami ilości.

Najważniejsza idea

Policzalność decyduje nie tylko o liczbie mnogiej. Wpływa też na article, much/many, few/little, liczbę czasownika i sposób podawania ilości.

Nie tłumacz mechanicznie z polskiego. W angielskim information, advice, furniture czy luggage są niepoliczalne, choć po polsku łatwo myśleć o "informacjach" czy "meblach".

1. Countable nouns - rzeczowniki policzalne

Mają liczbę pojedynczą i mnogą.

a book - two books

a child - three children

an idea - several ideas

Policzalny rzeczownik w liczbie pojedynczej zwykle potrzebuje określnika: a/an, the, my, this, one itd.

I bought a new phone.

Nie: *I bought new phone.*

2. Uncountable nouns - rzeczowniki niepoliczalne

W typowym znaczeniu nie mają zwykłej liczby mnogiej i nie łączą się z a/an.

information, advice, furniture, equipment, luggage, homework, research, traffic, money, bread, progress, weather

The information is useful.

We need some new equipment.

Nie: an information, advices, furnitures, equipments w standardowym znaczeniu.

3. Najważniejsze niepoliczalne pułapki

Rzeczownik	Niepoprawnie	Naturalnie
advice	an advice / advices	some advice / a piece of advice
information	an information / informations	some information / a piece of information
furniture	furnitures	some furniture / a piece of furniture
equipment	equipments	some equipment / a piece of equipment
luggage	luggages	some luggage / a piece of luggage
homework	homeworks	some homework
research	researches - w typowym ogólnym znaczeniu	some research / a research study
news	news are	the news is

4. Jak policzyć rzeczownik niepoliczalny?

a piece of advice

two pieces of information

three pieces of equipment

a loaf of bread

two slices of bread

a bottle of water

a cup of coffee

Jednostkę dobieramy do znaczenia, nie według jednego uniwersalnego wzoru.

5. Rzeczownik może zmieniać policzalność wraz ze znaczeniem

Coffee is expensive. - produkt/substancja, *uncountable*

Two coffees, please. - dwie porcje, *countable*

I have some experience in sales. - doświadczenie jako wiedza/praktyka

It was an unforgettable experience. - jedno przeżycie

Paper is made from wood. - materiał

I wrote a paper on climate policy. - artykuł/praca

Dlatego nie uczymy się, że rzeczownik jest "zawsze" policzalny lub niepoliczalny bez patrzenia na znaczenie.

6. Rzeczowniki tylko lub głównie w liczbie mnogiej

trousers, jeans, shorts, scissors, glasses, clothes

These trousers are too long.

My glasses are on the table.

Do liczenia używamy pair:

a pair of trousers, two pairs of scissors

7. NEWS - wygląda jak plural, ale jest singular

The news is surprising.

This is good news.

Nie: *The news are surprising.*

8. SOME i ANY

Podstawowy wzór: some częściej w zdaniach twierdzących, any w pytaniach i przeczeniach.

I bought some apples.

We need some information.

Do you have any questions?

I do not have any money.

To wskazówka, nie absolutna reguła.

9. SOME w ofertach i prośbach

Jeżeli spodziewamy się odpowiedzi "tak" albo proponujemy coś, some jest naturalne także w pytaniu:

Would you like some coffee?

Could I have some water, please?

10. ANY w zdaniu twierdzącym

Any może znaczyć "dowolny / jakikolwiek".

You can choose any seat.

Any student can apply.

11. NO i NOT ANY

There is no milk in the fridge.

There is not any milk in the fridge.

Znaczenie jest bardzo podobne. Nie tworzymy podwójnego przeczenia:

I do not have any money. / I have no money.

12. MANY i MUCH

Policzalne mnogie	Niepoliczalne
many students	much time
many problems	much money
how many books?	how much information?

Much w zdaniach twierdzących bywa formalne lub pojawia się w stałych połączeniach. W codziennym języku bardzo często używamy a lot of.

We have a lot of work to do.

She has a lot of friends.

13. A LOT OF / LOTS OF / PLENTY OF

Mogą łączyć się z policzalnymi plural i niepoliczalnymi.

a lot of people / a lot of time

lots of books / lots of information

plenty of opportunities / plenty of space

Plenty of sugeruje więcej niż wystarczająco:

Do not hurry. We have plenty of time.

14. FEW vs A FEW

Oba łączą się z rzeczownikami policzalnymi w liczbie mnogiej, ale zmieniają wydźwięk.

Few students understood the question. - prawie nikt / za mało

A few students stayed after class. - kilka osób, pewna liczba

Różnica znaczeniowa

FEW = mało i zwykle negatywnie: niewystarczająco.

A FEW = kilka i zwykle neutralnie/pozytywnie: jakaś liczba istnieje.

15. LITTLE vs A LITTLE

Łączą się z rzeczownikami niepoliczalnymi.

We have little time left. - bardzo mało, problem

We have a little time left. - trochę czasu jeszcze jest

Różnica znaczeniowa

LITTLE = mało, prawie wcale, często niewystarczająco.

A LITTLE = trochę, pewna ilość istnieje.

16. TOO MANY / TOO MUCH

There are too many cars in the city centre.

I spend too much time on my phone.

many -> countable plural; much -> uncountable.

17. ENOUGH i NOT ENOUGH

We have enough chairs.

There is enough food.

We do not have enough time.

Przed rzeczownikiem: enough + noun. Z przymiotnikiem: adjective + enough:

The room is big enough.

He is not old enough to drive.

18. FEWER vs LESS

fewer people, fewer mistakes, fewer cars

less time, less money, less traffic

W standardowej gramatyce fewer łączy się z policzalnymi, a less z niepoliczalnymi. W niektórych wyrażeniach liczbowych w realnym języku spotkasz less, np. less than 10 km, ale w zadaniach gramatycznych trzymaj się podstawowej różnicy.

19. EACH vs EVERY

Each student received a certificate.

Every student received a certificate.

Oba łączą się z rzeczownikiem policzalnym w liczbie pojedynczej i czasownikiem singular.

Each mocniej patrzy na jednostki osobno; every obejmuje całą grupę jako serię jednostek.

20. ALL

All students must register.

All the students in my class passed.

All the information was useful.

Porównaj every:

Every student must register. - rzeczownik singular

21. BOTH, EITHER, NEITHER - dwie osoby/rzeczy

Both answers are correct.

You can choose either option.

Neither answer is correct.

Na rozszerzeniu ważne są też pary:

Either you apologise or you leave.

Neither Tom nor Kate was available.

Przy neither...nor / either...or zgodność czasownika może zależeć od najbliższego podmiotu; w typowych zadaniach warto unikać niejasnych konstrukcji i sprawdzać formę czasownika w kontekście.

22. NONE

None of the students knew the answer.

None of the information was useful.

None może odnosić się do ludzi/rzeczy policzalnych i niepoliczalnych. W formalnym stylu z niepoliczalnym naturalny jest czasownik singular; przy plural w realnym języku spotyka się singular i plural zależnie od perspektywy.

23. ANOTHER, OTHER, OTHERS, THE OTHER, THE OTHERS

Forma	Znaczenie / użycie	Przykład
another	jeszcze jeden / inny + singular	Can I have another cup?
other	inne + noun	other people / other ideas
others	inni / inne, bez noun	Some stayed; others left.
the other	ten drugi / pozostały z dwóch	One is mine; the other is yours.
the others	pozostali z określonej grupy	Two left; the others stayed.

24. Najważniejsza mapa quantifiers

Quantifier	Countable plural	Uncountable	Komentarz
many	tak	nie	dużo
much	nie	tak	dużo
a lot of / lots of	tak	tak	neutralne, częste
few	tak	nie	mało - negatywnie
a few	tak	nie	kilka
little	nie	tak	mało - negatywnie
a little	nie	tak	trochę

some / any	tak	tak	zależy od typu zdania i znaczenia
enough	tak	tak	wystarczająco
too many	tak	nie	za dużo
too much	nie	tak	za dużo

PODSTAWA - musisz znać

- countable vs uncountable
- singular countable + determiner
- najważniejsze uncountables: advice, information, furniture, equipment, luggage, homework, news
- some/any/no
- many/much/a lot of
- few/a few, little/a little
- too many/too much, enough
- each/every, both/all

ROZSZERZENIE - szczególnie ważne

- zmiana policzalności wraz ze znaczeniem
- fewer vs less
- either/neither oraz either-or/neither-nor
- another/other/others/the other/the others
- precyzyjne różnice quantifiers w transformacjach
- bardziej złożona zgodność czasownika z none/neither

Najczęstsze błędy

BŁĄD: an advice

POPRAWNIE: some advice / a piece of advice

BŁĄD: many information

POPRAWNIE: much information / a lot of information

BŁĄD: much people

POPRAWNIE: many people

BŁĄD: few money

POPRAWNIE: little money

BŁĄD: a little friends

POPRAWNIE: a few friends

BŁĄD: The news are good.

POPRAWNIE: The news is good.

BŁĄD: an equipment

POPRAWNIE: a piece of equipment / some equipment

BŁĄD: I have less books than you.

POPRAWNIE: I have fewer books than you.

BŁĄD: Every students are ready.

POPRAWNIE: Every student is ready.

BŁĄD: Both student passed.

POPRAWNIE: Both students passed.

Zadanie 1 - countable czy uncountable?

1. advice

2. chair
3. information
4. luggage
5. idea
6. equipment
7. news
8. homework
9. experience - w znaczeniu przeżycie
10. experience - w znaczeniu praktyka zawodowa

Odpowiedzi

1. uncountable
2. countable
3. uncountable
4. uncountable
5. countable
6. uncountable
7. uncountable i singular grammar
8. uncountable
9. countable: an experience / experiences
10. uncountable: some experience

Zadanie 2 - much czy many?

1. How _____ time do we have?
2. How _____ students took part?
3. There are not _____ buses after midnight.
4. We do not have _____ information yet.
5. She has too _____ work this week.
6. There were too _____ mistakes in the report.

Odpowiedzi

1. much
2. many
3. many
4. much
5. much
6. many

Zadanie 3 - few/a few/little/a little

1. I have _____ close friends, so I am not lonely.
2. _____ people understood the instructions, so the teacher explained them again.
3. We have _____ time before the train leaves, so we can get coffee.
4. There is _____ hope of finding the missing file; it may be gone permanently.
5. I need _____ help with this exercise - just one question.

Odpowiedzi

1. a few
2. Few

- 3. a little
- 4. little
- 5. a little

Zadanie 4 - some czy any?

- 1. I need _____ advice.
- 2. Do you have _____ questions?
- 3. Would you like _____ tea?
- 4. I do not have _____ cash with me.
- 5. You may choose _____ topic you like.
- 6. Could I have _____ more water, please?

Odpowiedzi

- 1. some
- 2. any
- 3. some
- 4. any
- 5. any - dowolny
- 6. some

Zadanie 5 - popraw błędy

- 1. She gave me an useful advice.
- 2. We need more equipments.
- 3. How many money did you spend?
- 4. I have a little friends in London.
- 5. There are too much cars here.
- 6. The news are very surprising.
- 7. Every students have to register.
- 8. I have less mistakes than last time.

Odpowiedzi

- 1. She gave me some useful advice. / She gave me a useful piece of advice.
- 2. We need more equipment.
- 3. How much money did you spend?
- 4. I have a few friends in London.
- 5. There are too many cars here.
- 6. The news is very surprising.
- 7. Every student has to register.
- 8. I have fewer mistakes than last time.

Zadanie 6 - tłumaczenie

- 1. Potrzebuję kilku informacji o kursie.
- 2. Mam mało czasu, więc musimy się pośpieszyć.
- 3. Mamy trochę czasu, więc możemy poczekać.
- 4. Nie ma tu wystarczająco dużo krzeseł.
- 5. Obie odpowiedzi są poprawne.
- 6. Żadna z tych dwóch odpowiedzi nie jest poprawna.
- 7. Czy mogę prosić jeszcze jedną filiżankę kawy?

8. Wszyscy uczniowie w mojej klasie zdali egzamin.

Odpowiedzi

1. I need some information about the course. / I need a few pieces of information about the course.
2. I have little time, so we have to hurry.
3. We have a little time, so we can wait.
4. There are not enough chairs here.
5. Both answers are correct.
6. Neither answer is correct.
7. Can I have another cup of coffee?
8. All the students in my class passed the exam.

Zadanie 7 - transformacje

1. There are not enough chairs for everyone. Use FEW.
2. I have some time, but not much. Use LITTLE with a positive meaning.
3. Not one of the two solutions works. Use NEITHER.
4. I need one more copy. Use ANOTHER.
5. We have less cars now, but less space. Correct the quantifier where needed.

Odpowiedzi

1. There are too few chairs for everyone.
2. I have a little time.
3. Neither solution works.
4. I need another copy.
5. We have fewer cars now, but less space. Cars is countable plural, so use fewer; space is uncountable, so less is correct.

MINI-TEST - PODSTAWA

1. How _____ homework do you have?
2. There are only _____ students in the classroom, but that is enough for the activity. (few/a few)
3. We have _____ milk left, so there is enough for one coffee. (little/a little)
4. Correct: She gave me two advices.
5. Complete: _____ student must bring an ID card. (Every/All)

Odpowiedzi

1. much
2. a few
3. a little
4. She gave me two pieces of advice. / She gave me some advice.
5. Every

MINI-TEST - ROZSZERZENIE

1. Complete: _____ Tom nor his brother was able to help us.
2. Choose: We made fewer / less mistakes this time.
3. Explain: I have few friends here / I have a few friends here.
4. Complete: One applicant withdrew; _____ are still waiting for a decision. (the other / the others)
5. Correct if necessary: None of the equipment were damaged.

Odpowiedzi

1. Neither
2. fewer
3. few = prawie żadnych, negatywnie; a few = kilku, pewna liczba istnieje.
4. the others
5. None of the equipment was damaged.

Szybka ściągą Countable / Uncountable + Quantifiers

COUNTABLE plural: many, few/a few, too many, fewer.

UNCOUNTABLE: much, little/a little, too much, less.

OBIE GRUPY: some/any, a lot of/lots of, plenty of, enough, all.

FEW/LITTLE = mało, zwykle negatywnie. A FEW/A LITTLE = kilka/trochę, pozytywnie.

Singular countable zwykle potrzebuje determiner: a/an, the, my, this, one itd.

Źródła i uwagi

Podstawa egzaminacyjna: Centralna Komisja Egzaminacyjna, Informator o egzaminie maturalnym z języka angielskiego od roku szkolnego 2024/2025, część 2.1. "Zakres środków gramatycznych", w szczególności s. 38-43.

- CKE wymienia rzeczowniki policzalne i niepoliczalne oraz trzy typy przedimków (a/an, the, zero article) na poziomie podstawowym i rozszerzonym.
- CKE wymienia zaimki względne who, which, that na obu poziomach oraz pokazuje zdania przydawkowe ograniczające i opisujące w zakresie składni.
- CKE wymienia m.in. some, any, no, none, many, much, few, a few, little, a little, another/other, every/each, enough, both i all; w zakresie rozszerzonym dodatkowo m.in. either-or i neither-nor.
- Wyjaśnienia, przykłady, tłumaczenia, transformacje i zadania są autorskie. Materiał rozwija zakres CKE o standardowe, potrzebne maturzyście reguły użycia, ale nie reprodukuje ćwiczeń z podręczników.
- Przy articles i policzalności najważniejsze jest znaczenie w kontekście. Ten sam rzeczownik może zmienić policzalność, a ten sam article może mieć inne uzasadnienie w zależności od tego, jak mówiący przedstawia rzecz.

Co dalej?

Kolejny logiczny blok to stopniowanie i porównania, a następnie przyimki oraz bardziej zaawansowane konstrukcje rozszerzeniowe. Dzięki temu po rzeczownikach i określnikach przejdziemy do porównywania, rekcji i składni zaawansowanej.